

NOTAT

Dagtilbud

Maj-Britt Thy
mathy@slagelse.dk
14. juli 2022

Perspektiver og muligheder i forhold til at indgå velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet i Slagelse Kommune.

I Økonomiaftalen for 2023 er aftalt at kommunerne får mulighed for at indgå velfærdsaftaler på ét af de tre områder; dagtilbud, skoler eller seniorområdet. Tillige får 4 kommuner mulighed for aftaler vedrørende beskæftigelsesområdet.

En kommune har kun mulighed for at indgå velfærdsaftale på et af de fire udvalgte områder

Dette notat vedrørende en eventuel frisættelse af dagtilbudsområdet i Slagelse Kommune er en del af det samlede beslutningsgrundlag, med henblik på en politisk beslutning om, hvorvidt Slagelse Kommune ønsker at fremsende en interessetilkendegivelse på beskæftigelsesområdet eller et af de tre andre områder.

Intentionen med Velfærdsaftalen

Statsministerens åbningstale

De enkelte institutioner får friheden: Ledere, medarbejdere, borgere. Til gengæld forpligter de sig på at levere bedre resultater. For med friheden, ja –der følger ansvaret.

Velfærdsaftalen

Der er brug for mere frihed, tillid og sund fornuft og større arbejdsro og plads til at lave lokale løsninger tæt på borgeren. Hvor det faglige skøn vejer tungere end procesregler.

Dialog med Helsingør Kommune - læring og indsatser

Helsingør Kommune, der i den tidligere periode har været frisat på dagtilbudsområdet, fortæller om et stort engagement hos både medarbejdere og forældre i forhold til frisættelsen. Det har været af stor betydning for at kunne arbejde fokuseret med frisættelsen, at de har drøftet intentioner, betydning og målsætning med de relevante parter.

Alle – både politikere, medarbejdere i dagtilbud, forvaltning og medarbejdere har deltaget i workshops og drøftelse om, hvad man vil med frisættelsen, - hvilke kommunale hegnspræle skal fastholdes – og hvilke, der med fordel kan nedlægges og dermed give plads til frisættelse.

Oplevelsen fra Helsingør er dog, at det ikke er Dagtilbudsloven, der begrænser praksis, men derimod de mange andre lovgivninger og regler, der påvirker og regulerer driften, som gengivet i nedenstående figur (Helsingør Kommune).

Dertil skal lægges Slagelse Kommunes MED-aftale og personalepolitiske retningslinjer, diverse overenskomstaftaler med de faglige organisationer og faglige systemer.

Som konkrete eksempler på arbejdsområder for Helsingør Kommune under frisættelsen kan nævnes:

- Opdeling af børn i mindre grupper
- Særligt fokus på visse dele af den styrkede læreplan
- Forsøgsordninger med omorganisering af arbejdstid
- Nye samarbejdsformer med forældre

Erkendelsen er, at det ikke i sig selv har været nødvendigt med en frisættelse på området for at arbejde med ovenstående tematikker – men tanken om frisættelse ses dog som havende været en katalysator for de nødvendige drøftelser, der har affødt justeringerne.

Frisættelsen af dagtilbudsområdet i Helsingør er foregået under COVID-19-pandemien. Dette har naturligvis haft indflydelse på en del af de processer, der er fulgt med, hvorfor Helsingør Kommune tidligst forventer at kunne

evaluere endeligt på frisættelsens betydning for kvaliteten på området i 2024.

De umiddelbare erfaringer viser dog, at det har medført glæde lokalt at ændre praksis og struktur, men på samme tid, at de tiltag man har valgt at arbejde med også kunne gennemføres uden frisættelsen.

Perspektivering til dagtilbudsområdet i Slagelse Kommune

Dagtilbudsloven rummer muligheder for, og krav om, at tilrettelægge og udføre den pædagogiske praksis fleksibelt med afsæt i den konkrete børne- og forældregruppe.

Dagtilbuddene i Slagelse er på baggrund af et generelt politisk ønske siden kommunesammenlægningen meget forskellige. Mangfoldighed, særkender og lokale forskelle hyldes og fungerer i udgangspunktet.

Dagtilbuddene i Slagelse Kommune er decentralt organiseret med én leder i hvert dagtilbud, mens lederne er forpligtet på fællesskabet – både i mindre lokale ledernetværk og i det store lederfællesskab

Så småt er en del af dagtilbuddene begyndt at arbejde ud fra sociokratisk inspirerede beslutningsprocesser. Det betyder, at alles meninger gives til kende, alle er forpligtede på at byde ind på løsninger – og løsningerne bliver truffet på det bedst mulige grundlag med vedvarende fokus på opgaven.

Årene med COVID-19 og den læring, dagtilbudsområdet som helhed har opnået i den tid, har været den hurtigste vej til frisættelse fra egne vaner og forforståelser. Omstilling kan være svært – men her var det en nødvendighed – og det var i det enkelte dagtilbud, at man i fællesskab så på egen praksis og fandt frem til lige netop de lokale løsninger, der gav mening og var effektfulde.

Ydermere arbejder vi nu på tredje år med prøvehandlinger, hvilket helt lavpraktisk tager udgangspunkt i at gøre op med vanetænkning og at ændre det, der ikke virker, gennem forsøg med såvel store som små indsatser i praksis.

De henvendelser, vi generelt ser i forhold til prøvehandlinger er yderst sjældent forankret i at udfordre lovgivning; oftest er prøvehandlingerne orienteret imod at ville intensivere allerede eksisterende processer – særligt forebyggende arbejde, samarbejde på tværs af forskellige faggrupper og lokale strukturændringer, der på den ene eller anden vis har behov for fokus til kerneopgavens bedste.

For eksempel har man i et enkelt dagtilbud forsøgt sig med 4-dages arbejdsuger – et tiltag, de lokalt har valgt at bibeholde.

Konklusion – dagtilbudsområdet i Slagelse Kommune

Der er gode perspektiver i reelt at tage drøftelserne omkring, hvad vi hver især ønsker frisættelse fra - eller frisættelse til at gøre – på dagtilbudsområdet i Slagelse Kommune.

Det er dog drøftelser, som ikke kræver, at dagtilbudsområdet lægger beslag på én af pladserne, der er udbudt som en del af Økonomiaftalen 2023.

Det er vores forståelse, at både Beskæftigelses- og Ældreområdet kan se muligheder ved at blive udvalgt. Da begge disse områder er meget mere lovregulerede og styrede end dagtilbudsområdet vil der også i højere grad være tale om en frisættelse.